

VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

Onafhankelijk toezichthouder voor
de Vlaamse audiovisuele media

ALGEMENE KAMER

ZAAK VAN VRM t. VZW REGIONALE TELEVISIE VLAAMS-
BRABANT-HALLE-VILVOORDE

(dossier nr. 2016/235C)

BESLISSING nr. 2016/036

6 juni 2016

In de zaak van VRM tegen VZW Regionale Televisie Vlaams-Brabant-Halle-Vilvoorde,

De Vlaamse Regulator voor de Media (algemene kamer), samengesteld uit:

Dhr P. SOURBRON, *voorzitter*,
Dhr C. ADAMS, *ondervoorzitter*,
Dhr R. LANNOO,
Mevr P. VALCKE,
Mevr K. VAN DER PERRE, leden

en Dhr D. PEEREMAN, *griffier*,

Na beraadslaging op 6 juni 2016,
Neemt op dezelfde datum de volgende beslissing:

PROCEDURE

1. Ingevolge de algemene opdracht, vastgesteld bij kaderbeslissing van 14 juli 2014 tot het uitvoeren van een regelmatige monitoring van de Vlaamse televisieomroeporganisaties, werden door de onderzoekscel van de Vlaamse Regulator voor de Media (hierna: de VRM) de uitzendingen van de particuliere regionale televisieomroeporganisaties op 2 april 2016 (17u tot 20u) aan een onderzoek onderworpen.

Het betreft hier onder meer de uitzendingen van het omroepprogramma Ring TV van VZW Regionale Televisie Vlaams-Brabant-Halle-Vilvoorde.

2. Op 4 mei 2016 legt de onderzoekscel van de VRM aan de algemene kamer van de VRM een rapport voor aangaande mogelijke overtredingen van de regelgeving tijdens de bovengenoemde uitzending.

3. Op 9 mei 2016 beslist de algemene kamer van de VRM om, op basis van het onderzoeksrapport, tegen VZW Regionale Televisie Vlaams-Brabant-Halle-Vilvoorde (hierna: Ring TV), met maatschappelijke zetel Luchthavenlaan 22 te 1800 Vilvoorde, een procedure op tegenspraak op te starten.

4. Deze beslissing wordt samen met het onderzoeksrapport bij aangetekende brief van 17 mei 2016 aan Ring TV meegedeeld.
5. Ring TV bezorgt de schriftelijke opmerkingen aan de VRM bij brief van 31 mei 2016.
6. Op de zitting van 6 juni 2016 wordt Ring TV vertegenwoordigd door Dirk De Weert.

DE FEITEN

7. De onderzoeksceel stelt vast dat in het programma 'Viva – Bed&Breakfast - Streekproduct' productplaatsing aanwezig is. De omroeporganisatie geeft dit aan door het tonen van het PP-logo bij het begin en aan het einde van de uitzending ervan. Het programma wordt ook tweemaal onderbroken voor een publi-reportage. Tijdens de onderzochte periode wordt het programma driemaal uitgezonden omdat de uitzendingen van Ring TV een programmatie in lusvorm omvatten.

In het programma komen twee items voor : een korte reportage over B&B 'Wisteria' en een langere reportage over kaasmakerij 'Beverse Kaasmakerij'.

Het concept over het item B&B 'Wisteria' bestaat uit een vraaggesprek tussen presentator en eigenaar waarin de belangrijkste troeven van het gastenverblijf één voor één worden belicht. De badkamerfaciliteiten worden opgesomd, ondersteund door camerabeelden die volgens de onderzoeksceel recht uit een reclamefolder of een promotionele spot lijken te komen, waarna de nieuwe vergaderruimte en de nieuwe wellnessruimte op dezelfde wijze aan bod komen. Aan het einde van het item wordt het culinaire aanbod met o.a. streekproducten aangeprezen en verschijnt onderaan in beeld gedurende zeven seconden nog de tekstuele vermelding *www.gastenverblijfwisteria.be*.

De onderzoeksceel merkt op dat de presentator het prijzend taalgebruik niet schuwt. Hij heeft het over een ideale verblijfplaats, de perfecte gastheren, de nieuwe hele mooie vergaderruimte, de nieuwe wellnessruimte, de opvallende rust, het lekker eten, het lekker ontbijt, de keuze aan streekproducten,...

Na de daaropvolgende reportage (over Beverse kaasmakerij) wordt gedurende twintig seconden nog een pancarte getoond waarop een wedstrijd wordt aangekondigd waarbij een verblijf in de B&B gewonnen kan worden : *'Wedstrijd. Win een overnachting in onze mooie streek B&B 'Wisteria' in Herne. Surf naar www.ringtv.be'.*

De pancarte wordt vergezeld van volgend voice-over commentaar : *'Wie zin heeft om met z'n tweetjes een gratis nachtje te verblijven in B&B Wisteria in Herne, die kan dat. Meer info via onze website www.ringtv.be'.*

Volgens de onderzoekscel verlenen de presentator en de omroeporganisatie in kwestie hun volledige medewerking aan de promotie van de B&B door de eigenaar de mogelijkheid te geven om de faciliteiten en de kwaliteiten van de B&B aan te prijzen. De uitzending van deze reportage heeft louter de promotie en gunstige belichting van de B&B tot doel.

De onderzoekscel is van oordeel dat de omroeporganisatie zich bij de uitzending van het programma-item in kwestie, dat de facto het karakter van een publi-reportage heeft, als een promotiekanaal voor de betrokken B&B gedraagt en door de overmatige aandacht en de talrijke aanprijzingen bijgevolg een inbreuk begaat op de toepassing van artikel 100 § 1, 2° en 3°, van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie (hierna: het Mediadecreet).

TOEPASSELIJKE REGELS

8.1. Artikel 2, 30°, van het Mediadecreet bepaalt :

"In dit decreet wordt verstaan onder :

30° productplaatsing : elke vorm van audiovisuele commerciële communicatie die bestaat in het opnemen van of het verwijzen naar een product of dienst of een desbetreffend handelsmerk binnen het kader van een televisieprogramma."

8.2. Artikel 100, § 1, 2° en 3°, van het Mediadecreet luidt als volgt :

"De programma's die productplaatsing bevatten, voldoen aan al de volgende voorwaarden :

(...)

2° ze sporen niet rechtstreeks aan tot aankoop of huur van goederen of diensten, in het bijzonder door die producten of diensten specifiek aan te prijzen;

3° het product of de dienst in kwestie krijgt geen overmatige aandacht;

(...)”

A. Argumenten van de aangeklaagde omroeporganisatie

9. Ring TV voert aan in het verleden al vaker vragen gehad te hebben over hoe dit soort reportages moeten worden aangemerkt. Behalve naar briefwisseling uit juni 2013 en mei 2015 verwijst de omroeporganisatie ook naar een eerdere beslissing van de VRM waarbij geoordeeld werd dat de vermelding ‘publi-reportage’ onterecht was en dat daarentegen het PP-logo op zijn plaats was omdat het programma ook redactionele elementen bevatte.

Ring TV herhaalt er geen moeite mee te hebben om, waar nodig, de bumper ‘publi-reportage’ en het PP-logo te gebruiken, en zelfs liever een keer te veel dan te weinig.

Nochtans wordt met de B&B's geen commerciële overeenkomst gemaakt en ontvangt Ring TV geen euro van hen.

Behalve de afwezigheid van commerciële overeenkomsten, werd de geviseerde reportage ook niet als publi-reportage aangekondigd wegens de onzekerheid of de inhoud al dan niet louter als redactioneel zou kunnen worden beoordeeld. Zodra het voor Ring TV duidelijker werd dat ze op de grens tussen het redactionele en het commerciële zaten, heeft de omroeporganisatie onmiddellijk de nodige maatregelen genomen en laat ze dat luik van het programma ‘Viva’ voorafgaan door de vermelding ‘publi-reportage’.

Ring TV benadrukt dat het geenszins de bedoeling is om de kijker om de tuin te leiden maar merkt tegelijk op dat er toch een grijze zone in de regelgeving blijft bestaan.

B. Beoordeling

10.1. De zinsnede ‘het programma-item in kwestie, dat de facto het karakter heeft van een publi-reportage’ uit het rapport van de onderzoeksceel betekent niet dat het programma voldoet aan alle voorwaarden om te beantwoorden aan de decretale omschrijving van publi-reportage in artikel 81, § 5, van het Mediadecreet.

De omroeporganisatie dient telkens voor elk onderdeel van het programma na te gaan of het om productplaatsing dan wel om een publi-reportage gaat. Al naargelang om welke vorm van commerciële communicatie het gaat, zal de omroeporganisatie vervolgens de decretale voorwaarden van hetzij productplaatsing hetzij publi-reportages moeten naleven.

10.2. Uit de beelden en het onderzoek blijkt dat het nog steeds om een totaalprogramma (rond lifestyle) met redactionele inhoud gaat, zoals de VRM ook voorheen geoordeeld heeft.

Er blijkt ook dat er duidelijk sprake is van het opnemen of het verwijzen naar een product of een dienst of een desbetreffend handelsmerk (B&B 'Wisteria') binnen het kader van een televisieprogramma.

De locatie waar gefilmd wordt – de kamers en verschillende ruimtes van de B&B - is onlosmakelijk verbonden met het product of de dienst die wordt getoond en aangeprezen. Het ter beschikking stellen door de eigenaren van de locatie is ontegensprekelijk een vorm van productiehulp, wat een toegelaten vorm van productplaatsing is. In dit geval kan de kijker bovendien ook een prijs winnen (een verblijf in de B&B), wat eveneens een toegelaten vorm van productplaatsing is. Het argument dat de omroeporganisatie geen betaling heeft ontvangen voor het maken of uitzenden van deze beelden, is dan ook niet dienend.

Er blijft dus nog steeds sprake van productplaatsing in het programma 'Viva', zoals ook door Ring TV wordt aangegeven aan de hand van de uitzending van het PP-logo.

10.3. Ring TV mag programma's uitzenden die productplaatsing bevatten. Het volstaat dan echter niet om enkel het PP-logo te plaatsen op de decretaal voorgeschreven momenten. Het programma moet onder meer voldoen aan alle voorwaarden van artikel 100, § 1, van het Mediadecreet.

Zo mag het programma niet rechtstreeks aansporen tot aankoop of huur van goederen of diensten, in het bijzonder door die producten of diensten aan te prijzen.

Tijdens het programma-item wordt de B&B op een aantrekkelijke manier in beeld gebracht terwijl gesproken wordt over *'de ideale verblijfplaats om de omgeving van het Pajottenland te ontdekken'*, *'eigenaars Filip en Gerda zijn de perfecte gastheren'*, *'elke kamer heeft alle faciliteiten : een eigen badkamer, toilet, douche, lavabo, ook TV, internet, dus alles is voorhanden in de kamers'*, *'een nieuwe hele mooie vergaderruimte'*, *'daar is ook alles aanwezig om een goede vergadering te houden'*, *sinds kort hebben we een nieuwe wellness-*

ruimte die zowel sauna, infrarood, bubbelbad als stoomdouche heeft; en hier vinden ze wel de rust want dat valt op hier; 'en lekker eten kun je hier ook op aanvraag; 'en iedere ochtend bereiden jullie uiteraard een lekker ontbijt met opvallend veel streekproducten; 'als ik aan streekproducten denk, wat er niet mag ontbreken staat hier op tafel voor ons, kaas. De kaas komt van in de buurt hé'.

Door het aldus tonen en/of lovend becommentariëren van de B&B wordt deze specifiek aangeprezen en spoort het programma 'Viva' dan ook rechtstreeks aan tot aankoop.

10.4. Verder blijkt uit het onderzoek en de beelden dat de B&B in kwestie alle aandacht gedurende het programma-item krijgt. De kijker wordt daarbij duidelijk ingelicht over naam en toenaam van de B&B in kwestie. De eigenaar mag zijn zaak met alle faciliteiten voorstellen. Tijdens het interview worden de B&B en alle belangrijkste troeven nadrukkelijk vermeld en komen de verschillende faciliteiten, al dan niet in close-up, in beeld zoals onder meer : het uithangbord van de B&B, kamer, badkamer, vergaderruimte, wellness-ruimte, streekproducten, ontbijtproducten. Hierdoor overschrijdt Ring TV de limieten van de aandacht die ingeval van productplaatsing aan het product in kwestie mag worden besteed waardoor er sprake is van overmatige aandacht.

10.5. Bijgevolg heeft Ring TV met het programma 'Viva', zoals uitgezonden op 2 april 2016, artikel 100, § 1, 2° en 3°, van het Mediadecreet geschonden.

10.6. Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM er rekening mee dat de omroeporganisatie zich bereid verklaarde de nodige aanpassingen door te voeren om zich maximaal te conformeren aan het Mediadecreet en op geen enkel ogenblik de kijker heeft willen misleiden. Daarom is een waarschuwing in dit geval dan ook een gepaste sanctie.

OM DEZE REDENEN, BESLIST DE VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

In hoofde van VZW Regionale Televisie Vlaams-Brabant-Halle-Vilvoorde een inbreuk vast te stellen op artikel 100, § 1, 2° en 3°, van het Mediadecreet;

Overeenkomstig artikel 228, 1°, van het Mediadecreet VZW Regionale Televisie Vlaams-Brabant-Halle-Vilvoorde hiervoor te waarschuwen.

Aldus uitgesproken te Brussel op 6 juni 2016.

D. PEEREMAN
griffier

P. SOURBRON
voorzitter

Tegen deze beslissing kan beroep tot nietigverklaring worden aangetekend bij de Raad van State. Dat beroep moet worden ingesteld bij aangetekende brief binnen zestig dagen na de kennisgeving, overeenkomstig de bepalingen van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het besluit van de regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.